

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Prebrati ali naročiti
se računa po K 1.25
od mesečne poštnine
pri vsakih naročilih
popust.

„Straža“ izhaja v po-
srednjem in petek popoldne
Rokopis se ne vrne.

Z uredništvom se mora
govoriti vsek dan od
11. do 12. ure dopoldne.

63. številka.

Maribor, dne 8. avgusta 1919

Letnik XI.

Jugoslovanska demokrat- ska stranka na Štajerskem.

Zbrali so se v nedeljo zaupniki jugoslovanske demokratske stranke mariborskega okraja k posvetovanju in „Mariborski Delavec“ je prinesel v torek sklepe, ki so jih sklenili. Stranka nosi v svojem naslovu pridevek „demokratska“ in človek bi pričakoval, da se bo ta pridevek kazal tudi v njenih sklepih, ki morajo biti podlaga njenega delovanja. A tu najdemo vse mo goče, samo o demokraciji nič. Njihova stranka se izreka za enoten nastop vseh naprednih ljudi celega ujedinjenega jugoslovanskega naroda v močni, po celi naši domovini razširjeni demo-kratski stranki, ki naj združi v sebi vsa plemen- na, vse sloje, da se ustvari moč in sila države na zunaj in znotraj — se glasi sklep šte. 3. Torej zbrati hočejo pod svoje okrilje vse sloje, izkoriščevalce, kakor izkoriščevance, jaro gospo- do in denarne mogotce itd. Dovolj, da si „na- preden“, pa lahko vstopiš v demokratsko stran-ko, a še to „naprednost“ tolmačiš lahko neko- liko po svoje. Posledica take politike za jugo- slovanske demokrate bo, da bodo oni, ki se od „višjih“ zavejo „višji“ sloji, trumoma prestopali k jugoslovanski socialno demokratski stranki.

Tudi v ostalih sklepih se nikjer ne dotak- nejo nobenega demokratičnega načela, kakor da bi se ti „demokratje“ demokracije nalašč izogi- bali. V zadevi „boljševikov“ so sklenili, da za- hteevajo „brezobzirno“ postopanje z „boljševiški- mi elementi“, in to zahtevo utemeljuje z razlo- gom „ker je država nedotakljiv ideal“. Gospodje so torej tukaj zamenjali državo s sedanjim dr- žavnim sistemom, kakor je rekel oni francoski kralj: „Država sem jaz!“ Ljubljanski „Naprej“ je nekoč razdelil boljševizem na dve struji: „boljševizem beznice“ in „boljševizem načel“. Zoper prvo lahko odpomore „brezobzirno“ po- stopanje naše slavne policije, zoper drugega bo pa težko uspela, ker v boju z načeli je žandar- sko bodalce prekratko. Boljševizem je svetovno gibanje, širi se neprestano po vseh državah, k njemu se priznavajo tudi izobraženi in drugače poštteni možje — tako gibanje mora imeti svoja

načela in zoper načela se je mogoče boriti samo z načeli. Ako se hočejo naši jugoslovanski de- mokratje s tem boljševizmom načel boriti z žan- darsko špico, se jim bo zgodilo, kakor onemu španskemu Don Quiscotu, ki je šel s sulico v boj zoper mline na veter.

O agrarni reformi ne čitamo ničesar, o re- formi valute zahtevajo samo, naj se izvrši, a iz- ogibljejo se najvažnejšega vprašanja: kako naj se izvrši? Dalje zahtevajo, naj se življenjske prilike izboljšajo, cene zlasti industrijskih izdelkov enot- no uredi itd. Torej samo splošni izrazi, ki ni- kogar ne bolé in nikomur ne koristijo. Gospodje so podobni otrokom, ki vpijejo: „Mama, dajte kruha!“ — ne da bi pomislili, odkod ga bo vze- la. Cen na vse zadnje ni mogoče določiti pri- silnim potom. Cene se določajo same po vred- nosti denarja, vrednost denarja je pa odvisna od valute in valuto urediti je mogoče edino, ako se v znatni meri pritegne premoženje bogatejših ljudi. To pa menda gospodom demokratom ni po godu.

Toča ykljub takim sklepom pojde življenje naroda svojo pot dalje in priti mora do socia- lizacije, do izdatne agrarne reforme in do ure- ditve valute.

„Samostojna kmetijska stranka“.

Jarenina, 6. avgusta.

Ko je liberalna (JDS) stranka uvidela, da ne more s svojim lažidemokratskim programom pri- dobiti kmetijskega ljudstva za svojo stranko, je liberalna gospoda stuhtala drugo zvižajo: Pova- bili so v Ljubljano nekatere hmetiske častihlep- neže, vojne dobičkarje, liberalce in nemčurje. Ustanovili so „Samostojno kmetijsko stranko“. Novi liberalni stranki so dali nališpano obleko v obliki čistega kmetijskega programa, kateremu so radi lepšega pridjali tudi točko, da hočejo braniti vero“. Na ta način hoče slepiti od libe- ralnih advokatov, graščakov in vojnih dobičkar-jev najeti kmetijski liberalizem naše zavedne ka- toliško-narodne ljudi. Tako se je zgodilo tudi pri nas v Jarenini, kjer širi sem priseljeni Mermolja

svoj zgagarski evangelij. Na shodu v jareninski šoli, dne 3. avg. je sicer trdil, da hoče njegova stranka delovati na edinost kmetijskega stanu, a resnica je, da hoče ravno njegova stranka zase- jati neslogo in strankarski prepir med naše po- šteno kmetijsko ljudstvo. Slov. Kmetijska Zveza in Slovenska Ljudska Stranka, ki nas je po svojih voditeljih dr. Korošcu in dr. Kreku rešila tujih, nemških krempljev, je sedaj naenkrat v očeh ljudi Mermoljeve baže nevredna ljudskega zau- panja. Vprašam samo, kje so bili zgagarji od „Samostojne“, ko se je ravno Slov. Kmetijska Zveza in Slov. Ljudska Stranka po svojih po- slancih in voditeljih borila v Gradcu, na Dunaju in doma za svobodo in koristi slov. kmetijskega ljudstva? Ali nam je svobodno Jugoslavijo pri- boril kak od liberalcev najeti agitator „Samo- stojne kmet. stranke“? Ali ni bil dr. Korošec in njegovi sômišljeniki ter prijatelji tisti, ki so se neumorno, noč in dan borili proti nemškemu na- silju in so končno zmagali?

Sedaj, ko je še naša domovina v nevarno- sti, ko še Nemci, Italijani in Madžari ogrožajo našo sveto zemljo, ko boljševiki in nezadovoljni socialisti s štrajki in tajnim rovarjenjem skušajo zrušiti temelje naše nove države, sedaj prihajajo agenti od naših starih kmečkih neprijateljev ter hočejo zanesti prepir in neslogo v naše kmečke vrste. Krivi preroki od „Samostojne“, vaše seme ne bo rodilo sadu. Mnogi zapeljani so že uvideli svojo zmoto. Slovenski Kmečki Zvezi, naši stari kmečki organizaciji in braniteljici, ostanemo Ja- reninačani in tudi slovensko ljudstvo po drugih krajih zvesto i v bodoče.

Pribijemo in z žalostjo konstatiramo, da vabi liberalni izrodek „Samostojna kmetijska stranka“ predvsem neukutarje v svojo organi- zacijo. Ljudje, ki so l. 1914 ovajali pri žandar- jih in glavarju najboljše Slovence in jih poma- gali tirati v ječe, so dobili v Jarenini prvi vabi- lo na Mermoljev „zaupni“ shod. Ravno tako je tudi pri Sv. Marjeti. Stare renegate in odpadni- ke, pristaše „Štajerca“, privoščimo „Samostojni kmetijski stranki“, slovenski katoliški kmetje pa ostanemo zvesti svoji Slovenski Kmečki Zvezi.

LISTEK.

Dr. Leopold Lenard.

Kaj so jedli in pili bogovi starih Slovanov?

(Dol.)

Celo verovanje paganskih Slovanov se sicer ni razvilo iz češčenja prednikov, dasiravno je to bil naj- bolj ploden vir. Nekaj verskih nazorov in božanstev so prinesli še iz takozvane arijske pradomovine, to je iz onih časov, ko so Slovani z drugimi arijskimi narodi, kakor: Grki, Latinci, Germani, Kelti, Ilirci, Tračani, Litvini, Indi, Perzi, Skiti, Sarmati itd. živeli skupno življenje. Mnogo se jih je razvilo pozneje iz drugih vi- rov, kakor: oboževanje prirodnih moči, oduševljenje prirode. Mnogo so si tudi že v starih časih izposodili od drugih paganskih narodov.

A tudi tem božanstvom, ki niso izšla naravnost iz duhov rajskih ljudi, je bilo treba darovati jedi in pijače. Prvotni človek si je predstavljal boga po svoje, podvrženega človeškim slabostim in potrebam. Kakor je jed in pijača splošna potreba vsakega človeka, ta- ko si je to predstavljal tudi o svojih bogovih. Človek se je hotel z darom prikupiti bogu in kakor je sam ljubil jed in pijačo, tako je sodil, da bo ustregel tudi svojemu božanstvu.

A kaj so navadno darovali paganski Slovani svo- jim bogovom?

Približno vse, kar je služilo človeku v jed in pi- jačo. Priznati je treba, da paganski bogovi v tem ozi- ru niso bili izbirični in vsaka reč jim je prišla prav.

V najstarejšem sporočilu, katerega imamo o veri paganskih Slovanov, v pripovedovanju grškega zgodo- vinarja Prokopija iz prve polovice 6. stoletja p. Kr. r. se pravi, da so Slovani darovali svojemu najvišjemu bogu, vladarju groma in bliska in stvaritelju vsega, vole in druge darilne živali. Pozneje pa ne najdemo mnogo slučajev, da bi darovali bogovom govedino, a pač pa raznovrstne druge živali, plode zemlje in jedi. Bogu Radegostu, ki je imel svoje svetišče v mestu Retri na sedanjem Meklenburškem, so Obodričani isto- tako darovali vole in drobnico, bog Triglav, katerega so častili v Stetinu, je ljubil meso divjačine in zraven dobro pijačo, a neko drugo nam po imenu neznan božanstvo, katero so isti polabski Slovani častili v Gockovu, je imelo raje mlade prašičke in krepke na- poje; podobno tudi slavni Svetovit, ki je imel svoje svetišče v Zrkoni na otoku Rujani. Ruski kupci, ki so trgovali z Bolgari ob Volgi, so po pripovedovanju arabskih pisateljev darovali malikom, ko so prišli v dežel, kruh, meso, mleko in česen ter opojne pijače, če se je kupčija posrečila pa še govedino in drobnico. Stari ruski cerkveni pisatelj Ciril Turowsky omenja, da so Rusi darovali bogovom teleta in kozle. Tudi že omenjenemu Svetovitu so darovali goveda.

Darovanje velikih živali je prišlo navadnemu člo- veku predrago. To se je vršilo pač le v velikih svetiš- čih ali ob posebnih prilikah, kadar je darovala cela občina ali večja skupina ljudi. Kadar so darovali po- samezniki — in to je bilo najbolj navadno, ker bogo-

sluše pri starih Slovanih ni bilo tako razvito, kakor pri nekaterih drugih narodih — so darovali samo de- le zaklanih živali, kruh, mleko, sploh navadne domače jedi, zlasti pa opojne pijače. Razvito bogoslužje s kras- nimi svetišči bogov, številnim in vplivnim duhovniškim stanom so imeli takozvani polabski Slovani v sedanji severni Nemčiji, kjer se je najdalje ohranilo paganstvo. Ti slovanski narodi so dandanes popolnoma izumrli, od njih imamo samo male ostanke, ki žive pod ime- nom lužiški Srbi na Saškem in ob reki Sprevi nedaleč od Berolina in takozvane Slovence, kakor se sami ime- nujejo in katerih je samo še nekaj stotin duš tam na Pruskem Pomorskem. Najmočnejša slovanska naroda, Obodričani in Ljutičani, ki sta prebivala po sedanjem Meklenburškem, Hanoveru, Braunschweigu, Schleswigu in severnih otokih, sta popolnoma iztrebljena. Pri dru- gih Slovanih, kjer je že popreje prodrlo krščanstvo, so se nahajala pač na knežjih dvorih večja paganska svetišča z bolj razvitim bogoslužjem — natančneje je nam to znano o Rusih — po deželi in po vaseh je pač tak postregel svojemu bogu ali duhu, kakor je mogoče in znal. Daroval je hrano, katero je imel pri roki in kakor jo je rabil sam. Vsled tega se le redko omenja darovanje velikih živali, pač pa najbolj čisto kruh in meso. Svetovitu so darovali ogromne kočaje, okrogle in tako velike, da so presegali višino človeka. Izmed manjših živali se omenja darovanje petelina in kokoši. Grški zgodovinar Lev Dijakon pripoveduje, da so vojaki ruskega kneza Svetoslava l. 971 darovali bo- žanstvu Donave peteline.

(Konec prihodnjic.)

Ljudsko šolski pouk — poldneven ali nerazdeljen?

Franc Jazbinšek.

Začel se je pojavljati klic: „Poldnevni pouk povsod, kjer je večina starišev za to“.

Tudi od naših sosedov Hrvatov prihaja klic po enkratnem dnevnem šolskem obisku, klic pa — ne poldnevem, ampak po nerazdeljenem pouku. Tudi ta klic ni nov. Slišal se je pri nas že pred krog 10 leti. In po 10. letih naj kulturno nazadujemo?

Poldnevni pouk! Po tem vzorcu bi n. pr. na 4 razrednici zadostovali dve učni moči in tako seveda „odpade polovica učiteljskih moči, ki se lahko uporabljajo drugod“. Taki pouk bo imel malo uspeha. Popoldan je popoldan! To so čutili že na srednjih šolah in so zato odpravili dvakratni obisk šole, pouk popoldne, razven nekaterih prostih predmetov, in uvedli nerazdeljen pouk. Obneslo se je tu, zakaj bi se ne na ljudski šoli? Če se otroci uporabljajo pri delu (lažjem, saj za težko se tako ne smejo do 14. leta!) cel dopoldan, bodo popoldan trudni; posebno poleti. Za težje predmete ne bodo dovzetni in za pisanje jim bo roka neokretna. Otroci, ki imajo do šole eno uro ali še dalje, bi v zimskem času ne mogli priti v šolo, ker je prezgodaj temno. Da bi jim hodil kdo domačih nasproti, je dvojna izguba, v gorskih krajih celo nemogoče.

Poldnevni pouk bi bil tudi preveliko obremenjenje učiteljstva; bi bil podlaga plitvosti in polovičarstva. Učitelj bi se moral pripravljati vsak dan za dva razreda in za toliko predmetov! Se bo mogel? Posebno če nastopi službo takoj po dovršenem 3. letniku!? Za daljšo dobo tudi ne zdrži z glasom. Kako naporno je govoriti več ur na dan v razredu, ki šteje 60—90 otrok! Začeli bi se množiti dopusti „iz zdravstvenih ozirov“.

Naš klic naj bo za-to: Dopoldanski šolski obisk — nerazdeljen pouk v ljudsko šolo! Začelo se je z njim v Sarajevu med vojno in napredek se pozna. Štiri ure na dan so dovolj! Ali bi se poučevalo od 8.—12. ure ali od 9.—1. ure, bi odločevale krajevne razmere. V mestu bi bil pripraven prvi čas, na deželi drugi. V mestu gredo ob 8ih v urade in na delo. Skupen zajutrek! Je že nekaj! Obenem odidejo vsi od hiše. Mati gospodinja je zadovoljna. Opoldan je zopet cela rodbina skupaj. Otroci počasi jedo, v miru in brez skrbi in ne „zmečejo dol“ vročih in napol prezvečenih jedil. (Bo tudi to pripomoglo, da ne bomo imeli v mestu že v ljudski šoli toliko „nervoznih“ otrok!)

Isto velja glede prehrane tudi glede otrok na deželi. To vprašanje je bilo vedno v ospredju. Šolske kuhinje se niso obnesle niti v vojnem času. Štiri ure otroci lahko vzdržijo, če so zavžili kaj toplega pred odhodom v šolo. Od pol 2 do 2. ure so zopet doma, jed še ni prestana. (Zdaj pa so cel dan „brez toplega“).

Pri nerazdeljenem šolskem pouku bodo otroci cel popoldan doma za delo; zdaj zgubijo celi dan, eno uro tudi med 12.—1. ure; v tem času se ne naučijo med seboj najboljših reči; tudi obleka in obušalo v tej uri zelo trpi. In to je vedno veliko vprašanje za stariše, posebno če imajo več otrok.

Nerazdeljen pouk — iz zdravstvenih ozirov! Da je šola še v tem oziru zelo pomanjkljiva, kdo bi prikrival? Razredni prenapolnjeni, zrak slab! Prezračite! Da, poleti že gre; po zimi, o joj, saj vemo, kako nas vedno šiplje pri kurivu! Tako so natlačeni otroci v razredu celih šest ur. Rodovitno polje za vsakovrstne bolezni, posebno za nalezljive! Tudi šolske prostore je treba večkrat ko enkrat na teden — v četrtek — dobro osnažiti, da bo otroška duša stanovala v zdravem telesu. „Vojni materijal“ je slab, nov zarod — kakor vse kaže — še ne bo kmalu bolj krepek.

Nerazdeljen pouk bi olajšal delo učitelju. Imajo več skupnega časa za se in šolo. Lahko se temeljito pripravijo za vsak predmet, se stanovsko izobražujejo itd. Da bodo čas uporabljali šoli v korist, na to se bo moralo strogo gledati (nadzorniki!) in od učiteljev več zahtevati kakor dosedaj.

Pouk bi bil tudi v četrtek. Tako bi bilo v primeri s sedanjim učnim načrtom dve uri manj pouka. Zguba!? Saj vendar ne mislimo vzrediti „minutnih“ učiteljev, ampak učitelje, ki bodo sedaj, ko so v Jugoslaviji, stanu primerno plačani, z veseljem, z navdušenjem in ljubeznijo podučevali in vzgojevali izročeno jim mladino. K temu pomozite nerazdeljen dnevni pouk!

Slomšek in Maribor.

Lahko rečemo, brez Slomškega bi menda ne bilo nas spodnještajerskih Slovencev, naš Maribor pa bi sploh ne stražil danes kot jugoslovanski branik naše kraljevine proti Nemški Avstriji. Nočemo na tem mestu povdarjati Slomškovih zaslug, ki si jih je stekel ta za nas nesmrtni vladika za slovenski rod sploh, ampak naglašati le, kaj je storil Slomšek osobito za povzdigo mariborskega mesta. O njegovih zaslugah za mesto se je dovolj glasno pohvalno izrekel Nemeč, mestni župan Tappeiner, z besedami: „Imeni Tarnoczy in Slomšek bodete pri nas in naših potomci nesmrtni.“ Kaj pa je storil prav za prav Slomšek za Maribor hvale in javnega priznanja vrednega? S premestitvijo škofijske stolice iz Št. Andraža na Koroškem v letu 1859 je napravil Maribor za središče vsega družabnega in verskega življenja celega Spodnjega Štajerja. Kaj da bo postal Slomšek Mariboru, tega se je zavedal mestni svet takoj pri njegovi preselitvi, saj je magistrat izplačal 10.000 goldinarjev odkupnine za škofijsko palačo, katero je ponudil Slomšku grof Brandis. Kmalu po svojem prihodu v Maribor je Slomšek otvoril že l. 1859. mariborsko bogoslovje, postavil temelj deškemu semenišču, iz katerega se je razvil sedanji Maksimilijanum Viktorinum. Pa tudi za mariborsko šolstvo, posebno nas Slovence je storil Slomšek nepregledno veliko, ker je poklical šolske sestre v Maribor, ki delujejo sedaj že tako dolgo za izobražbo našega slovenskega ženstva. Slomškova zasluga e slednjič tudi ustanovitev za Maribor dokaj pomenljivega gospejnega društva. Radi Slomškovih zaslug za celotno Jugoslavijo in tudi za mesto Maribor so temu vladiki prvaku postavili njegovi častilci spomenik, ki pa se mora še sedaj takorekoč ponižno skrivati v stolnici. Celotno mesto Maribor dolguje že po Tappeinerjevem izreku Slomšku nesmrtno zahvalo pri vseh potezih. Ako so dolžniki hvaležnosti temu vladiki že Nemci, kaj še le mi Jugoslovani. Nemških potomcev v Mariboru ne bo dolgo več, dolg hvaležnosti do Slomškega prevzamemo mi Jugoslovani.

Naš novi mestni svet v Mariboru je sklenil tudi v svoji seji, da bo priznal v bodočnost Slomškove zasluge na ta način, da se prekrsti sedanji Stolni trg v: Slomškov trg! To pa tudi po vsej pravici. Saj je ravno Slomšek ustanovitelj tega trga. Brez Slomškega bi ne bilo ne stolnice, ne stolnega trga. Na tem trgu je Slomšek stanoval, delal, trpel in umrl.

Stolni trg je res Slomškov trg. Vsak količ kaj zavedni Slovenec se bo divil nad to pametno in za nas Jugoslovane res dolžno prekrstitvijo. Pričakujemo tudi, da se bo upal kmalu Slomškov v cerkev skriti spomenik na dan, na njegov trg, katerega bo krasil in povzdigoval. Celokupni Jugoslaviji pa se pridružuje osobito vsa slovenska duhovščina in pozdravlja ukrep mestnega magistrata kar najtopleje.

Slišijo se tudi ugovori proti uvedbi Slomškovega trga mesto Stolnega, vendar ti ugovori bi bili zaman, ker, če bi se posrečili, bi povzročili protest cele Jugoslavije in prav osobito vse slovenske duhovščine, ki čišla v Slomšku ne samo prvaškega vladika, ampak — svetnika.

Ugovori kakor: Vsa mesta nazivajo trge krog stolne cerkve: Stolni trg, ali ljudje se bodo motili, ako se prekrsti ta trg v Slomškov itd. so brezpomembni. Ljubljana n. pr. ne poseda stolnega trga, ampak trg: Pred škofijo. Vsak Slovenec pa pozna Slomškega in tudi novo ime njegovega trga nas Jugoslovane ne bo motilo, za Nemece pa se ne brigamo. Mi smo morali poprej stopati po Viljemovih in Bismarkovih trgih, naj še oni sedaj zvedo, kedo da je bil naš Slomšek, katerega priznavamo za vedno najlepši trg celega Maribora.

Politične vesti.

Ministrska kriza. Na izredno željo regenta Aleksandra bi se naj ostavka ministrstva rešila prejkoprej. Poravnava med ministri je prevzel predsednik narodnega predstavništva, ki pa se tozadevno ni mogel posvetovati z vsemi politič. strankami ter skupinami v predstavništvu, ker še niso zbrani vsi poslanci. Vsi klubi v predstavništvu so pozvali brzojavno svoje poslance, da se izvrši posvet zaradi rešitve ministrske krize. Kriza še bi se znala raztegniti na 10—15 dni, kar bi pa znalo škoditi našemu celokupnem političnem položaju.

Sestava nove vlade. Regent Aleksander je poveril sestavo novega ministrstva ministru prosvete dr. Ljubi Davidoviču, ki je član demokratske zajednice.

Jugoslavija zasede Prekmurje. Ker so naše čete izpraznile Celovec brez vsacega obotavljanja, nas misli ententa za to izgubo odškodovati v obmejnih vprašanjih na Štajerskem, Hrvaškem, Madžarskem in dolini Mure. Francosko poslanstvo v Beogradu je obvestilo kraljevsko vlado, da je mirovna konferenca v Parizu defenitivno priznala naše nu kraljestvu ozemlje Prekmurja in da je pristalo na to, da to ozemlje takoj zasedejo naše čete. Prekmurske prošnje bodo vendar enkrat uslišane, in to ubogo ljudstvo se bode oddahnilo v jugoslovanski odpomoči.

V imenu nemško-avstrijske mirovne delegacije je odgovoril kancler Renner mirovni konferenci z noto opremljeno z olajševalnimi vzroki, ki so potrebni za obstoj Nemške Avstrije. O mejnih vprašanjih, govori nota, se je Nemška Avstrija itak zastopj potegovala in upirala na pravico samoodločbe narodov in narodnosti. Odgovornost tozadevnih pogojev od strani konferenclarjev odklanja nemško-avstrijska republika in jo prepušča razvoju nadaljnjega zgodovinskega poteka. Na vseh koncih ter krajih se je teretorijalno prikrasalo Nemško Avstrijo tako, da je na tem njenem neznatnem ozemlju nje eksistenca dokaj dvomljiva. Kar se pa tiče ekonomskih bremen, ki so se natovorila v Parizu Nemški Avstriji, so neznana, ako se zdatno ne zlaščajo, bo morala republika pod njimi podleči. Tudi v finančnem oziru, osobito v razdelitvi državnih dolgov po predpisu mirovne konference je bankrot Nemške Avstrije gotova stvar. Sicer pa pristavlja ponižana Nemška Avstrija na koacu note pripombo, dasi sicer mora sprejeti vsako jej naloženo breme, vendar pa se želi poravnati s sosednimi državami po pravih in ozirih, ki bi naj vladali vsaj med sosedi.

Madžarski boljševiki so strli. Dvoje misli nam prihaja pri tem dogodku: 1. madžarski boljševizem ni razpadel vsled notranjega razkroja, strla ga je zunanja sila. V notranjosti ni imel nobenega sovražnika, ki bi se mu resno ustavljal. 2. Madžarske boljševike so premagali Rumuni, a pravzaprav smo premaganci mi. Z Rumunci imamo veliko preporno točko, v bodočnosti bodo naš veliko večji sovražnik kakor Madžari. S svojim nastopom napram boljševikom so si znatno izboljšali stališče pri ententi, kar bomo občutili pri določevanju meje v Banatu. Temešvar je za nas ravnotako bolesta točka, kakor Celovec in nam ne more biti vseeno, če pride nekaj stotisoč hrvaških Banjevcev in Kraševanov pod rumunski jarem. Nam je sicer vseeno, kdo vlada v Budapešti, Tisza, Karoly ali Bela Kun, ki je pobegnil s svojo vlado vred. Nastopila je nova vlada, ki hoče razpisati nove volitve. Rumunski kralj Ferdinand sam je 5. t. m. odpotoval, da poseti Budimpešto. Za njegov sprejem so se vršile na vseh progah velike priprave. Iz Pariza sicer poročajo, da namerava entanta zasesti Budimpešto in celo Madžarsko do sklepa konečnega miru, pa menda rumunski kralj se ne bo vozil kar samo na izprehod v Budimpešto in zopet nazaj. Po najnovejših poročilih je nova socialistična vlada zopet odstopila. Nadvojvoda Jožef je postal po naročilu tamnudečih se ententnih misij diktator Ogrske, in je imenoval takoj bivšega državnega tajnika v vojnem ministrstvu Štefana Friderika ministromskim predsednikom. Vodstvo drugih ministrstev je poveril nadvojvoda strokovnjakom. Množica je burno pozdravljala ta novi sestav vlade. V Budimpešti sta sedaj mir in red.

Naša dobra soseda Italija tiči tudi prav čez glavo v dolgovi, ki znašajo 100 milijard lir. Celokupno italijansko premoženje dosega svoto 230 milijard lir. Oddaja premčenja, ki se bo izvršila na Italijanskem, bo znesla 30 milijard, Nemška Avstrija in Madžarska bi jej naj plačali 50 milijard odškodnine (Če jej bodo?).

Bolgari v Pariz. Dne 25. julija so imeli priti v Pariz zastopniki Bolgarske. Ob 10. predpoldnem jih je čakal na lijonskem kolodvoru predstavnik pariške policije in načelniki vojaških misij zavezniških držav. Gospod podravnatelj policije je vzdrževal neobičajno strog red. Ob 10. uri 40 minut pride vlak, a Bolgarov ni. Namesto pričakovanih gostov je prišla od njih brzojavka, da so se ustavili v Lozani, da se preskrbe z obleko, ter so se opravičili in prosili, naj jih ne čakajo.

Slovenci širite „Stražo!“

Tedenske novice.

† **Prof. Jožef Cizel.** V Kamniku je umrl v starosti 58 let prvi mesečni petek goreči častilec pres. Srca Jezusovega, profesor na ženskem učiteljskem v Gorici, profesor Jože Cizel po dolgi težki bolezni. Bil je svoje dni učitelj v Limbušu nad Mariborom; potem je šel na Dunaj v pedagogium in zraven poslušal nekatere predmete na tamošnjem vseučilišču. Po končanem pedagogiju je bil meščanski učitelj v Krškem, profesor na ženskem učilišču v Ljubljani in Gorici. Zadnje mesto je zapustil l. 1915. Kot begunec je deloval na raznih zavodih v Ljubljani, dokler mu ni bolezen zabranila nadaljnjega delovanja. Blag človek skoz in skoz naj v miru počiva. Njegovim pa naše sožalje!

Dr. Valentin Rožič in trgovec Jožef Renko sta pobegnila iz internacije v Gmündnu na Zgornjem Koroškem in po tri dnevem potovanju došla srečno v varni objem Jugoslavije.

Iz madžarskega vjetništva je po sedemmesečnem vjetništvu srečno ušel Božidar Sever iz Huma pri Ormožu, ki ga je general Maister meseca januarja poslal v Prekmurje. Par dni, predno bi imel biti usmrčen, se je v nekem vrvežu pomešal med ženske, pribežal do Donave, tamkaj kupil od nekega kmeta čoln, v temni noči v smrti nevarnosti prebrel visoko naraslo Donavo ter se srečno pritolkel do Bratislave (Požun), kjer je bil od čehoslovaške straže gostoljubno sprejet.

Katehetski sestanek v Zagrebu. Zagrebška „Narodna Politika“ z dne 6. t. m. poroča: Včeraj ob devetih predpoldne se je začel v nadškofijskem semenišču katehetski sestanek. Otvoril ga je škof dr. Premuš kot zastopnik nadškofov. Sestanku predseduje dr. Anton Medved, profesor iz Maribora. Razven precejšnjega števila hrvatskih katehetov ter škofov dr. Marušića, dr. Langa in Njaradija prisostvujejo izmed Slovencev dr. Gregorij Pečjak, dr. Alfonz Levičnik, dr. J. Demšar, dr. Alojzij Mahar (Silvij Sardenko), A. Čadež, Jernej Pavlin in Ivan Bogovič. Od srbsko-pravoslavni duhovnikov so navzoči: dr. Radosl. Gruič, profesor iz Beograda, ter profesorja Jov. Petrovič in Dimitrije Vitkovič. — Predmet tega sestanka so razna pedagoška vprašanja, posebno razprava o enotnem načrtu verouka na srednjih šolah v Jugoslaviji.

Nastavljeni, oz. prestavljeni so sledeči gg. frančiškanski bogoslovci: Mariborska bogoslovnica: IV. letnik: fr. Vencelj Skorpik, fr. Jožef Aljančič; III. letnik: fr. Žiga Ahčin, fr. Alban Bukovec. Ljubljanska bogoslovnica: IV. letnik: fr. Hijacint Podgoršek; III. letnik: fr. Miroslav Kolj. Frančiškanska bogoslovnica v Ljubljani: II. letnik: fr. Janez Zlatoust Sekovanič, fr. Vojteh Klasinc, fr. Matija Račič, fr. Odilo Hanjšek, fr. Rupert Suhač, fr. Venanc Račič; I. letnik: fr. Bogan Markelj, fr. Otmar Smole.

Lesni trgovci dravske doline. Kako velikega pomena je dandanes za severni del Jugoslavije združitev gospodarskih panog v trdno falango, so spoznali naši lesni trgovci dravske, mežiške in mislinjske doline ter Koroške. Izvoz lesa v inozemstvo in državne potrebe silijo lesne trgovce v združitve, da kot jednota nastopajo v vseh slučajih, ko bo treba ščititi domače narodne interese in domači kapital. Naši narodni lesni trgovci ustanovili so si pred kratkim „Društvo lesnih trgovcev dravske doline Sever“ s sedežem v Mariboru. Namen tega društva je ščititi lesno trgovino severnih krajev pred tujimi izkoriščevalci, tako da bo ostala lesna trgovina tu ob meji v rokah naših narodnih lesnih trgovcev in industrijcev. Novo društvo se je postavilo prvo na edino pravo demokratično stališče, da socializira lesno trgovino tako, da bo deležen na dobičku tudi uradnik in delavec. Le na ta način hoče preprečiti „Sever“, da bi se po tujih podjetnikih izkoriščalo naše delavne moči v kapitalističnem smislu. Lesni trgovci, združeni v društvu „Sever“ zahtevajo za se in za svoje rojake eksploatacijo državnih gozdov, ker imajo do tega vso pravico in ker stremijo za tem, da ostane narodni kapital v domačih rokah.

Družba sv. Mohorja se je preselila v Prevalje, sodni okraj Pliberk in sicer s tiskarno, knjigovoznico, ošobjem, stroji in vso zalogo. V Celovcu so ostale samo še hiše. Le tako nam je mogoče neovirano delovati in ostati v stiku s cenjenimi poverjeniki in člani. Ako nam mero-dajni krogi propustijo monterja — moremo v najkrajšem času družbeno delo nadaljevati. Vsekako pa imamo tekoče delo za leto že toliko dovršeno, da moremo družbeno knjigo letos raz-

pošiljati najdalje že meseca novembra. Prosimo torej, da se oglasi — pisma — naročila knjig in denar pošiljajo „Mohorjevi družbi v Prevaljah pri Pliberku. — Družbo smo priglasili pri Poštni hranilnici v Ljubljani, in bomo kmalu razpošiljali položnice.

Ta pa zna! Po besedah dr. Kukovca se mora dati kmetom v JDS več vodilnih mest in vpliva. To najnovejšo točko programa JDS, katera je sicer po zatrdilu dr. Kukovca (gl. „Novo Dobo“) meščanska stranka, je izpolnil po preteku 1 tedna profesor Voglar na ta način, da je pustil izvoliti vojnega dobičkarja, trgovca Petrovarja, ki slučajno na kmetih živi, kot predsednika okrožja JDS, dočim bodo mandate, ki se-sejo 150 K na dan, akoravno se večinoma v Mariboru oz. Celju živi, še nadalje obdržali liberalni profesorji in advokati. Kako priljubljen je ta predsednik „kmet“, je najboljši dokaz dejstvo, da ga morajo stražiti 4 žandarji pred — kmečkim ljudstvom, katerega on „vodi“. Zlati časi se obetajo kmečkim pristašem JDS!

Izlet k Ruški koči se vrši v nedeljo, dne 10. t. m., na splošno željo. Odhod ob 5. uri zjutraj od dravskega mosta. Pri Sv. Arehu v nedeljo zjutraj sv. maša. Prijatelji Savinjske podružnice SPD ste uljudno vabljeni k obilni udeležbi.

Dobro izvežbanega občinskega tajnika za trg Borovlje in Grabštanj na Koroškem išče Narodni svet v Velikovem. Vešč mora biti občinskih poslov ter slovenščine in nemščine v jeziku in pisavi.

Velik shod SKZ se vrši dne 17. t. m. v Št. Petru na Medvadovem selu popoldan po večernicah pri cerkvi. Z domače in sosednjih župnij pridite polnoštevilno.

Shod Slovenske Kmečke Zveze za teljsko okoličje se vrši dne 17. t. m. ob 8ih zjutraj v dvorani pri Belem volu. Govori dr. Ogrizek.

Kmetijska podružnica v Mariboru, ki ima svoj delokrog po vseh okoliških občinah ima svoj občni zbor v nedeljo, 17. avgusta ob 9ih v dvorani okrajnega zastopa, Koroška ulica 26 II. nadstropje. Po občnem zboru posvetovanje živinorejcev celega okraja. Vabimo kmete k obilni udeležbi.

Orel v Jarenini. Pri nas se snuje „Orel“. Želeti bi bilo, da bi se tudi v sosednjem Št. Ilju ustanovil orlovski odsek. Saj imajo tam telovadnico bivšega nemškega Turnvereina. Jareninski Orel naj prevzame organizacijo mladine v severozahodnem delu Slov. goric.

Počitniški tečaj, ki se bo vršil na državnem učiteljskem v Ljubljani za gojence (gojenke) 3. letnika ter za abiturijente srednjih šol (liceja), se prične dne 18. avgusta ob 8. uri zjutraj ter bo trajal do 4. oktobra. K obisku tega tečaja so pripuščeni vsi, ki so — ustmeno ali pismeno — prijavili svojo udeležbo.

Dopisi.

Maribor. Če kdo iz mariborskega okraja potrebuje sladkor za vkuhanje sadja, naj se obrne s pismeno prošnjo na okrajno glavarstvo, ki ima nekaj sladkorja v te svrhe na razpolago.

Pobrežje pri Mariboru. Zadnji nalivi so močno poškodovali Zrkovsko cesto, tako da se je ista merala v oddelku med Radeckijevo cesto in bivšo mesarijo g. Holza za vozni promet popolnoma zapreti. Promet na Spodnje Pobrežje in v Zrkovce se vrši skozi Radeckijevo in Šolsko ulico. Stroški za popravilo te elementarne nezgode bodo precej veliki.

Gornja-Sv. Kungota. Prihodnji četrtek, 14. t. m. ob 14. (2.) uri se vrši v tukajšnji šoli seja zaupnikov SKZ za župnije: Gornja in Sp. Sv. Kungota, Svečine, Sv. Jurij ob Pesnici in Sv. Križ nad Mariborom. Prosimo glavne zaupnike, da zanesljivo povabijo vse zaupnike k seji.

Sv. Marijeta ob Pesnici. Prihajajo nedeljo, dne 10. avgusta po rani božji službi, t. j. ob pol 8 uri priredi Slovenska Kmečka Zveza javen društen shod. Kmetje in viničarji, moški in ženske, pridite vsi na shod naše stranke, v kateri se zbira vse slovensko krščansko ljudstvo. Ustanovila se bo tudi krajevna organizacija SKZ za našo župnijo. Zgagarskih strank pri nas ne rabimo!

Konjice. Nameravani shod SKZ in JSZ se ne vrši dne 10. t. m. ampak pozneje. Prosimo zaupnike, da izvršijo vse priprave, da bo shod res velika manifestacija konjiškega okraja.

Št. Jurja ob Luž. žel. Kat. nar. dijaki priredijo na praznik Marijinega vnebovzeta t. j. v petek, dne 15. avgusta in v nedeljo dne 17. t. m. v dvorani „Kat. Doma“ F.

S. Finžgarjevo ljudsko igro: „Veriga“ in burko: „Vse naše“. Predprodaja vstopni: pri g. Žličarju.

V Solčavi se je vršil dne 3. avgusta shod SKZ, kateremu je predsedoval veleposestnik Rok Klemenšek. Nadrevizor Vlad. Pušenjak je govoril o političnem in gospodarskem položaju ter o kmečki gospodarski organizaciji. Izvolil se je krajevni odbor SKZ, predsednik Rok Klemenšek in pripravljalni odbor za ustanovitev kmetijske nakupovalne in prodajalne zadruge, za katero vlada v našem kraju veliko zanimanje.

„Novi zakon“. I. del. Sv. Evangeliji in Dejanje apostolov. Priredil Jožef Zidanšek, v Mariboru, 1918, Založila Tiskarna sv. Cirila. (Cena 6 K; po pošti K 6'90; naroča se v Tiskarni sv. Cirila). — Veščak v svetopisemski vedi, profesor bogoslovja v Mariboru, gospod Jožef Zidanšek, je oskrbel slovenskemu ljudstvu knjigo, ki mu zanjo mora biti tem bolj hvaležno, ako se uvaža, s kakimi težkočami je zvezana izdaja takega dela: Pravkar je izšel v založbi Tiskarne sv. Cirila v Mariboru, I. del „Novega Zakona“, namreč Sv. evangeliji in Dejanje apostolov, kot lična priročna knjižica v obliki molitvene knjige, čedno vezana in gladko obrezana, res kar porabna za molitvenik; saj je tudi za slabše oči tisk razločen in razmerno velik. Knjižici se niti ne vidi, da obsega celih 550 strani, lahko bo dobila prostora v žepu, lepo pa se bo tudi podala ženi in deklici v roki, a najbolj bo ugajala in koristila, ako jo bomo v veselih in žalostnih urah klicali za tovarišico in pomočnico. Takega pripomočka smo doslej silno pogrešali; saj Slovenci za navadno rabo nismo imeli svojega Svetega pisma v slovenskem jeziku. Veseli in hvaležni moramo biti, da to delo prihaja iz rok strokovnjaka, ki ni kar na kratko posnel dosedanjih prevodov ali enostavno povedal v slovenskem jeziku, kar pravi tujejezično besedilo, ampak je iznova natančno prevajal od besede do besede in se niti ni zadovoljil z besedilom, ki ga nudi zakonitena latinska izdaja, takozvana Vulgata, temveč je vestno primerjal grški izvirnik, osobito pri težavnih mestih. Prireditelj se je tudi trudil, da odgovarja vsebinski točnosti lep, pravilen in vendar domač slovenski izraz. Oboje se mu je posrečilo in dosegel je, da knjigo čitamo gladko in z užitkom, brez truda in oviranja. Ta uspeh se nadalje dosega tem laglje, ker je prireditelj dodal na potrebnih mestih stvarno razlago večjih težkoč; ta razlaga nam je posebno dobro došla. Porabo knjige zelo olajšuje njena kaj praktična in priročna ureditev ter vzorna preglednost. Poglavlja so razvidna iz besedila in iz vrha strani; vrste so pripisane ob strani (ne v besedilu, kar vedno moti!) in njih konci so v stavku označeni z malimi nevsiljivimi navpičnimi črticami; ta način ugaja očesu in je povsem točen. Posebno pohvalo pa zasluži, da poglavja niso v nepretrgani vrsti natisnjena, ampak, da je prireditelj s posebnimi naslovi, natisnjenimi z debelimi črkami, povsod odbral vsebino in opozoril na njo. Baš s tem je omogočil, da bo knjiga postala prava ljudska knjiga, ki jo bo bralec odpiral zdaj tu zdaj tam, a povsod bo iz naslova koj spoznal, o čem se tam govori. Kdor pa v knjigi nalašče išče kakega posebnega mesta, zanj je v knjigi pridejanih dvoje kazal; takisto je v posebnem kazalu povedano, kje se nahajajo evangeliji za nedelje in zapovedane praznike. Za današnje razmere neverjetno nizka cena (6 K, po pošti 6 K 90 v) je mogoča vsled požrtvovalnosti pisatelja in založništva.

Prireditve.

V nedeljo, dne 10. avgusta:

Bralno društvo „Skala“ pri Sv. Petru niže Maribora priredi ob treh popoldne veliko ljudsko veselico z zanimivim sporedom: godba, petje, govor, šaljiva pošta itd. — Pri Sv. Marijeti niže Pruja vprižori tamkajšnje učiteljsko in dijaško popoldne v šoli gledališko igro „Trije tički“. Po končani predstavi se pa vrši prosta zabava s tamburanjem, petjem in šaljivo pošto v gostilni gospe Marije Horvatove. — Popoldne po večernicah se vrši velik politični in delavski shod za cel konjiški okraj v telovadnici deške šole v Konjicah. Pridejo govorniki iz Maribora. Agitirajte za obilno udeležbo. Nobenega naših somišljenikov naj ne manjka. Posebno delavci pridite vsi! — Na mladeniški shod pri Sv. Treh Kraljih v Slov. gor. pričakujemo veliko število naših vrlih fantov iz Slovenskih goric. Mladeniško zborovanje se vrši takoj po službi božji pred romarsko cerkvijo ob 12. uri. — Zveza kmet. podružnic v političnem okraju ljutomerskem priredi ob 9. uri dop. v gostilni J. Kosi pri Sv. Križu že napovedani shod delegatov, odbornikov in poverjenikov pripadnih kmetijskih podružnic. O tej priliki se izvoli

načelstvo odbora, ev. tudi Zvezina gospodarska združnica. K udeležbi vabi načelstvo. — Kmetijska družnica Sv. Jurij na Pesnici priredi v gostilni mésarja Bračka ob treh popoldnih podučni shod. Go voril bo nadživinozdravnik g. Pirnat iz Maribora o živinoreji, kar bo zanimivo za vse živinorejce, člane in nečlane podružnice. Pridite torej iz vseh okoliških župnij! — V Studenicah pri Poljčanah se vrši ob treh popoldnih Vodnikova slavnost s petjem, godbo in prizoritvijo »Županove Micike«. — Ženska podružnica Družbe sv. Cirila in Metoda v Sv. Juriju ob južni žel. priredi ob 15h Gregorčičevo slavnost na Goriškem travniku pri Osetu. Ob slabem vremenu se vrši slavnost v šolski telovadnici. — Kmetijsko bralno društvo v Dornovi priredi v nedeljo dne 17. avgusta 1919 ob 15. (3.) uri v šolskih prostorih narodno igro »Županova Micika«. Med odmoru igra tamburaški zbor. Po igri predavanje abaturijenta Zgeča. Po končanem spredu prosta zabava pri Zagorsku s šaljivo pošto in licitacijami! — Dijaki kat. nar. organizacije v Mariboru priredijo v Križevcih pri Ljutomeru, dne 17. avgusta igro: »Moč uniforme«. Vse domačine in sosede vabimo k obilni udeležbi. Natančnejši spored v prihodnji številki. — Braslovška požarna bramba ima ob pol 15. uri pri g. Vinku Brišnik svoj redni občni zbor z običajnim sporedom. — Na Rogasški Slatini prirede jugoslovanski akademiki veliko veselico in cvetlični dan v prid jugoslovanskim akademičnim menzam. Svira orkester mariborske vojaške godbe pod znanim izbornim vodstvom g. kapelnika F. Herzoga. Med tukajšnjimi gosti, Srbi, Hrvati in domačini, vlada že sedaj veliko zanimanje za to slavnost.

POZOR!

Obrtniki, trgovci itd. inserirajte v naših listih, ki so neoporečno najbolj razširjeni slovenski časopisi v Sloveniji!

MALA NAZNANILA.

Proda se!

Proda se hrastove stebre, stopnje (stafile) letve ali late, zvezane in navadna strešna opeka, tudi opeka za zidavo v Mozartovi ulici št. 59, Maribor. 1477

Vinegrad 6 in pol orala z trgatvijo in inventarom se proda, cena 40.000 K. Vpraša se Schwarzgasse 6, I. ndst., Maribor. 1460

Trgovina

z mešanim blagom v Mariboru blizu gl. kolodvora se zaradi drugega velikega podjetja proda ali se da v najem. Naslov pove uprava. 1465

Proda se lepa njiva v izmeri 20 arov, sposobna za stavbo hiše, leži tik ceste. Več pove gostilna Jančič, Brežna cesta 59-a v Studencih pri Mariboru. 1470

Trgovci pozor!

Ne zamudite ugodne prilike! Razpošiljam po povzetju dobro kremo za čevlje. Cena za en ducat stane K 16.—. Anton Jenčič, trgovec, Podgorica p. Dol pri Ljubljani. 1471

Cigaretal papir, stiskala ali drukarje, Erdal-krema in kamenčke za vžigalnike v večjih množinah, vpraša se Franjo Leban, Maribor, Tegetthoffova ul. 64, I. nd. 1480

Glasevir (Stutzflügel) in skoraj novi pianino se proda. Maribor, Kriehuberjeva ulica 26. 1417

Petrolej v večjih množinah priporoča M. Berdaja, Maribor. 1433

SUKANEC

(cvirni)

1 klopčič, (špula) 366 m
črn št. 24, 30, 36
bel št. 10, 16, 24, 30, 36
1 klopčič . . . K 6—
1 ducat . . . K 69—

Kom. skladišče

ALOJZIJ GNIJUŠEK,

Maribor, Glavni trg št. 6.

Obleke

od preproste do vsakovrstne najfinije, domače, dobro in vestno delo, vsake velikosti, izborne kakovosti izdeluje točno in solidno ter prodaja

ALOJZIJ ARBEITER,

Maribor, Dravska ulica št. 16, (pri starem mostu). 719

Gramofon dobro ohranjen z 29 ploščami se proda pri g. Kati Renn, Vetrinjska ulica 9. 1456—144

Prima svinjska mast, suho meso, klobase,

fižol, pražen ječmen, ala »Kneip« kavin nadomestek

Prodaja na drobno in debelo
Prva slavonjska tvornica suho-
me: mesnate robe in robe

Jovo Gigović
Nova Gradlika.

Podružnica Maribor,
Glavni trg št. 21. 1412—135—226

Kupi se!

Stelaše za trgovino kupi takoj.
Zerkovska cesta 7, Pobrežje pri Mariboru. 1473

Lužna železnica

potrebuje v svojo svrhu vezana drva ter oglje mehko in trdo. Tozadavne ponudbe na naslov: Snovno skladišče juž. žel. Maribor, kor. kol. Navesti se mora cena, kakor tudi oddajna postaja. 1468

Službe!

Zanesljiv in pošten hišni blapec se sprejme pri M. Ziegler, Maribor. 1448

Dva močna trgovska učenca, išče tvrdka Rudolf Pevce v Mozirju. Pogoji: Iz poštene, boljše hiše z dobrimi spricvali. 1449
Priden viničar s 3—4 delavskimi močmi, se sprejme pri M. Ziegler, Maribor, Glavni trg. Ob nedeljah se je oglasiti na Kozjaku pri Gornji Sr. Kunigundi. 1447

Izrjenega podkovskega kovaškega pomočnika in močnega učenca takoj sprejme kovaški mojster Ivan Novaček v Mariboru Lendgasse. 1448

Učenca sprejme g. V. Gröger, dimnikarski mojster, Studenci pri Mariboru, Werkstattenstr. 22. 1428

Majster se sprejme za večjo poljedelstvo. Pogoji: Samostojnost ter znanje slovenskega in nemškega jezika. Pismene ponudbe ali osebno predstavljanje pri P. Praprotnik, lesna industrija, Železa Kapla, Koroško. 1463

Sprejme se takoj opekarni mojster s 6 delavskimi močmi za izdelovanje zidarske opeke. Ponudbe na Ivan Špes, parni mlin in žaga. 1468

Viničar se sprejme pri Tereziji Knez št. 4, Polenshak pri Ptuj. 1469

Južnoštajerska hranilnica v Celju razpisuje službo tajnika (I. uradnika). Prošnje naj se pošljejo do 31. t. m. Južnoštajerski hranilnici v Celju. 1464

Gospodična, popolnoma zmožna slovenskega in nemškega jezika, se sprejme kot gojenka k otrokom Vpraša se pri gospe J. Halbarth, Topliška ulica 21, Maribor. 1479

Priden viničar s 3—4 delavskimi močmi za posestvo z malim vinogradom se išče. Vpraša se v usnjarski tovarni Ant. Badlov nasl. v Mariboru. 1478

Razna!

Prof. Anton Marič

pončeval bo vsaki torek, četrtek in soboto francoščino od 17.—18. in italijanščino od 16.—17. ure v svojem stanovanju v Erzherzog-Eugenstrasse št. 6, II. nadst. pričenši od četrta 31. t. m., kateri dan bo tudi vpisovanje. 1113

Dijaka iz boljše hiše

sprejme boljše katoliško-narodna obitelj v Mariboru na popolno oskrbo. Ponudbe na upravo pod »Dijak boljše hiše«. 1455

P. n. občinstvu uljudno naznanjam, da sem otvoril

1. jugoslov. posredovalnico za nakup in prodajo posestev in hiš

v Sloveniji s sedežem v Celju, Benjamin Ipavčeva cesta št. 12. Komerički Miloš. 225

Odvetnik

dr. Karl Škapin

je otvoril odvetniško pisarno v Mariboru, Freihausgasse 1 (hiša Narodne kavarne, I. nadstropje). 1455—142

Med. dr. Vilko Marin

zdravnik za telesne poškodbe, spolne in ženske bolezni, ordinira vsak dan od 11.—12. in od 14.—16. (2.—4) ure v Elizabetini ulici št. 15, Maribor, Telefon 205.

Razpis službe občinskega tajnika.

Pri mestni občini v Slovenjgradu se razpisuje služba občinskega tajnika.

Prosileci slovenske narodnosti, zmožni tudi nemškega jezika, ter strojepisja, kateri so v občinskih poslih popolnoma izurjeni, naj vložijo tozadavne prošnje, opremljene z domovnico, npravnstvenim spricvalom z iskazi o dosedajnem službovanju, do 25. avgusta t. l. pri mestnem občinskem uradu v Slovenjgradu. Prosilci, kateri so peveci ali godbeniki, imajo prednost. S to službo združila bi se lahko tudi služba mestnega organista. 1481

Gostilna pri »SOLNCU« E. F. Bibič v Pekrah v nedeljo, dne 10. avgusta 1919

VELIKI KONCERT

VRHODOLSKÉ GODBE.

Šaljiva pošta. — Konfeti.

Začetek ob 15. uri. Vstop 2 K.

Izborna nova in stara pekrška, ljutomerska in bizeljška vina, topla in mrzla jedila.

OTVORITEV GOSTILNE!

Čast mi je, da javljam cenj. občinstvu iz Maribora in okolice, da sem otvoril

GOSTILNO

v občini Krčevina št. 148.

Potrnil se bom, da bom zadostil vsem zahtevam svojih gostov. — Marek, gostilničar.

Stavbeno podjetje v Mariboru

išče

kocesijoniranega stavbenega mojstra

slovenske narodnosti. — Ponudbe pod B. S. 5 na upravo lista. 1454—141

Prva slovenska parna pekarna v Mariboru.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem otvoril staro renomirano parno pekarno na Glavnem trgu, št. 9 »Ludovikov dvorec« in na novo preuredil, tako, da mi je mogoče, večkrat na dan postreči z raznovrstnim svežim pecivom. Za mnogobrojni obisk se priporoča, 1472—146—275

F. A. Strausgitl.

Francoska dama daje v Mariboru slovenskim damam in gospodom pouk v francoski konverzaciji in korespondenci. Obrniti se je pismeno na M. M. C. Špilje. 1445

Mlad pes, bernardinec, se je zatekel. Kdor ga pogreša naj se oglasi, Stolni trg 20, Maribor. 1462

Išče se 1 vagon jelsevega brezovega in bukovnega lesa in 2 vagona Portland-cementa. Ponudbe na upravo lista. 1474

Vsled svojega dolgoletnega delovanja in vežbanja kot prirezovalca moških oblek pri trdkah prve vrste na Dunaju in drugih mestih, si usojam priporočiti svojo garderobo moških kakor vseh lovskih, športnih, salonskih, in uniformskih oblek. Prevzamen tudi vsako krojaško delo in jamčim za izvrstno postrežbo. — Z odličnim spoštovanjem FRANC NOVAK, Maribor, Mozartova cesta 51, II. nadst. 1458

Pohišstvo

najboljše kakovosti izdeluje in prodaja po nizkih cenah
Obrtna zadruga mlarskih mojstrov v MARIBORU, Grajski trg št. 3.
Kupuje tudi vsakovrstni mlarski les. 63

STAVBENA PISARNA

JAKOB SONNENWALD

MESTNI ZIDARSKI MOJSTER V POBREŽJU PRI MARIBORU, POKOPAL. CESTA 6.

Prevzame vsa zidarska in druga stavbna dela. Izdaja strokovna mnenja. Izvršuje načrte in proračune po dnevnih cenah. 1461

ŽENSKO ZDRAVILIŠČE

drž. toplice Dobrna pri Celju (preje Neuhaus bei Cilli, Steiermark) vrelec izredno bogat na radiju in ogljikovi kislini. Maj—Oktober. 1399

Stavbena pisarna

FRANJO NERAD,
mestni zidarski mojster v CELJU.

Prevzema vsa zidarska in druga stavbna dela. Izdaja strokovna mnenja. Izvršuje načrte in proračune po dnevnih cenah. 1028

ČEVLJE

fine, moderno izdelane in sandale ima v zalogi in jih razpošilja po pošt. povz.

mirenska »Čevljarska zadruga« v Vrbovcu pri Mozirju.

Čevlji so iz lahke ševre-media kože, boksa in telatine. Dobite visoke, nizke in salonske moške, ženske, deške in otroške čevlje ter sandale. Cene usnja se dvigajo, zato naročite čimprej! Pri večjem odjemu primeren popust!

Prodajalna tudi v Celju »Narodni dom«. Zmerne cene! Zahtevajte cenike! 1263

SENO!

Kupim vsako množino sena za kr. voj. oskrbovališče v Mariboru ter plačam isto takoj, po kakovosti do 30 K za 100 kilogramov.

Ed. Konjedic, Maribor
Koroška cesta 80.

HMELJ

kupi vsako množino Rudolf Pevce v Mozirju. Cena po dogovoru z vzorci.

NEKREP JOŽEF

tesarski mojster, stavbenik in podjetnik, Maribor, Mozartova ul. 59

se priporoča za vsakovrstna nova stavbna dela ter sprejema tudi popravilna dela.

Več vagonov drv za kurjavo

rezanega lesa, oglatega in desk, par vagonov cementa se kupi. Natančne ponudbe je postati na Gospodarsko zadrugo za Prekmurje, Mursko polje in Slov. gorice v Gornji Radgoni. 1475